

Uitgangspunten van de buurt voor een Buurt Energie Systeem

Conceptversie 3 februari 2022

Inleiding

Aan welke voorwaarden, eisen of wensen moet een Buurt Energie Systeem (BES) in de Bomenbuurt-Oost voldoen? Deze vragen stelden wij afgelopen maanden aan bewoners in de Bomenbuurt-Oost. Dat deden wij via huisbezoeken, enquêtes en gesprekken in de wijk. In dit concept document staan alle uitgangspunten die bewoners hebben genoemd.

We hebben de uitgangspunten in vier rubrieken verdeeld:

1. Hieraan **moet** het Buurt Energie Systeem volgens u voldoen
2. Hieraan **zou** het Buurt Energie Systeem volgens u moeten voldoen
3. Hieraan **kan** het Buurt Energie Systeem volgens u voldoen
4. Hieraan zou het Buurt Energie Systeem volgens u **niet** moeten voldoen

De uitgangspunten in dit document nemen wij mee in het onderzoek naar het Buurt Energie Systeem.

Dit is het vervolg:

1. Samen met bewoners bespreken we of alle uitgangspunten in het document staan. En of de uitgangspunten in de goede rubrieken staan.
 - a. Als dit zo is, stellen we het document vast.
 - b. Als er uitgangspunten ontbreken, voegen we die toe.
 - c. Als er uitgangspunten in de verkeerde rubriek staan, bespreken we dit.
2. We zorgen voor definitieve antwoorden per uitgangspunt.
3. We delen de antwoorden met alle buurtbewoners.

1: Hieraan moet het Buurt Energie Systeem volgens u voldoen

Het waarom van deze oplossing voor duurzame warmte

Bewoners moeten geïnformeerd worden over hoe een BES zich verhoudt tot innovaties en andere (technologische) oplossingen om van het gas af te gaan.

Inductie koken

Met name de huurder spreekt zich uit over vervangen van kookplaat en pannenset door Woonwaarts om elektrisch te koken.

Ingreep aan de woning:

Zowel onder huur als particuliere eigenaren blijkt dat een aantal woningen geen CV installatie hebben. Ook zijn er enkele particuliere woningen met een slecht energielabel waardoor de noodzakelijke investering (energetische maatregelen) ruimschoots boven de geraamde kosten zullen uitstijgen. Deze situaties moeten in kaart worden gebracht en aan deze bewoners moet maatwerk worden geleverd.

Warmte en comfort

Het comfort (warmte) binnen de woning moet na de overgang op een ander systeem ten minste gelijk zijn aan de huidige situatie. In de enquête geeft 10% van de respondenten aan op dit moment geen comfortabel huis te hebben. Veroorzaakt door:

- ligging van de woning (noordzijde, hoek);
- verdeling radiatoren;
- tocht;
- ventilatiemethode (roosters, ventilators);
- bepaalde kamers niet warm;
- isolatie weinig effectief (sociale huurwoning).

Deze klachten moeten opvolging van in ieder geval de woningbouwstichting krijgen. En duidelijk moet worden wat de implementatie van een BES kan doen aan bovenstaande klachten.

Onafhankelijke partij: objectieve haalbaarheidsstudie

De techniek en de businesscase moet een second opinion krijgen door een onafhankelijke partij gekozen door bewoners(vertegenwoordiging). Hoe primaire (aanleg) en secundaire kosten (operationeel) worden gefinancierd wordt inzichtelijk gemaakt. En het laag houden van de operationele kosten krijgt evenveel urgentie (zoals onderhoudskosten, verzekeringen en verbruik).

Service

Bewoners moet uit kunnen gaan van een (gelijke) goed service en professionaliteit van de energieleverancier. Er moet inzicht zijn voor de bewoners wat risico's op eventuele storingen zijn in het warmtenet en hoe deze voorkomen worden.

Techniek

De gekozen warmtebron (het alternatief voor gas) moet gedragen worden door de buurt. Het voorstel (voorontwerp) moet met zekerheid als beste alternatief worden onderbouwd. De wijkbewoners moeten volledig kunnen vertrouwen op dat het besluit van de techniek een robuust, toekomstbestendig, stabiel systeem is wat ook (de investering en de operationalisering) de beste optie is.

Ingrepen met effect op het interieur van de (met name kleine) huurwoning

Een deel van de huurwoningen kent een woonoppervlakte van 40 – 50 vierkant meter. Indien het nodig is om binnenshuis aanpassingen te doen in de leefruimte (bijvoorbeeld koken voor leidingwerk e.d.) mag dit geen (negatief) effect hebben op het interieur/ gebruik van de beperkte woonruimte.

Buurtcoöperatie

De voor en nadelen van het vormen van een buurtcoöperatie moeten inzichtelijk worden gemaakt. Er moet vertrouwen en draagvlak in de buurt zijn voor een (te vormen) bestuur waar het gezamenlijk (huurders en particulier) eigenaarschap goed is vertegenwoordigd. De continuïteit van de organisatie moet zijn geborgd. De bewoners moeten keuzevrijheid hebben, maar ook zoveel mogelijk ontzorgd/ontlast.

De betrokken professionele partijen bij dit initiatief, en dan met name Woonwaarts en gemeente Nijmegen moeten garant staan dat bewoners ten alle tijden voorzien zijn van warmte en geen grote financiële risico's lopen.

2: Hieraan zou het Buurt Energie Systeem volgens u moeten voldoen

Identificatie 'andersdenkenden'

Herhaaldelijk is naar voren gekomen dat er een groep is die anders denkt over bepaalde onderwerpen. Het moet duidelijk zijn wie die bewoners dan zijn, zodat er contact kan worden gelegd.

Om BES te laten slagen moet ook deze groep zoveel mogelijk laagdrempelig betrokken worden.

Groen

Groen verbindt Hengstdal. Om BES te laten slagen biedt groen in de wijk kansen. Bewoners zijn sneller enthousiast over het BES als groen in de wijk daarbij een rol gaat spelen.

Tijdigheid en gelijkwaardigheid

Om BES te laten slagen is een wisselwerking tussen planvorming en bewoners wenselijk. Bewoners willen vroegtijdig benaderd worden en op gelijke voet staan als andere partijen.

Synchronisatie andere projecten en renovatie-moeheid

Onder een deel van de bewoners van de wijk heerst 'renovatie-moeheid'. Een nog groter deel geeft in ieder geval aan dat het wenselijk is dat aanpassingen voor verschillende projecten tegelijk plaatsvinden.

Begeleiding

Bewoners worden het liefst aan de hand meegenomen. Het gros van de mensen wil eerder goedkeuren dan zelf meedenken. Een enkeling wil vertegenwoordiging. Goede begeleiding richting het BES is voor bewoners wenselijk.

3: Hieraan kan het Buurt Energie Systeem volgens u voldoen

Klimaatadaptatie

Bewoners zien verschillende mogelijkheden voor klimaatadaptatie in de buurt. De buurt kan klimaatbestendig worden gemaakt wat betreft de watervoorziening tijdens droogte en waterafvoer tijdens extreme regenval. Ook zien de bewoners graag dat hun wijk en woning hittebestendig wordt en dat de groenvoorziening zich daarop afstemt.

Openbare ruimte

Bewoners zien ook verschillende koppelkansen voor de openbare ruimte. Hieronder vallen de aanleg van een glasvezelnetwerk en aanleg van bijvoorbeeld nieuw wegdek.

Zonnepanelen panelen

De aanleg van een MES zou gekoppeld moeten worden aan het doen van een collectieve investering van zonnepanelen op de daken van alle woningen.

Sociale vraagstukken in de wijk

Tijdens gesprekken met bewoners signaleren we dat er ook welzijnsvragen onder bewoners spelen waar bewoners met elkaar en professionals over in gesprek willen gaan. Kan het gesprek over een BES ook gekoppeld worden aan een 'welzijnsagenda' en het 'versterken van de sociale basis' voor zowel het individu als het collectief?

Ontmoeting

Een deel van de bewoners geeft aan behoefte te hebben aan meer verbinding en ontmoeting tussen de bewoners. Het BES zou hier een positieve bijdrage aan kunnen leveren.

Voorzieningen

Er wordt aandacht gevraagd voor onderhoud van buurt- en wijkgroen (eventueel door bewoners zelf), voortuinen en speelvoorzieningen en vergroting van de voorzieningen voor dagelijkse boodschappen en ontmoeting (horeca).

4. Hieraan zou het Buurt Energie Systeem volgens u niet moeten voldoen**Vermindering groen**

Er mag geen groen verloren gaan. BES mag niet ten koste gaan van bestaand groen.

Ingreep aan de (huur)woning: impact interieur en leefruimte

Met name de huurder spreekt zich uit dat de 'fysieke ingreep' zo min mogelijk gepaard mag gaan met overlast aan de binnenzijde van de woning.

Woonlasten

Het nieuwe systeem mag geen verhoging van de woonlasten veroorzaken op de lange termijn. Er moet een maatwerkadvies worden geboden aan bewoners om het totale financiële plaatje van overgaan op een BES (dus ook het verbruik door elektrisch koken) te verduidelijken.

Verlies van zeggenschap

De invloed die bewoners kunnen uitoefenen op de inkoop van hun energie mag niet worden ingeperkt door de keuze voor hun BES en moet gelijk blijven (of vergroot worden) ten opzichte van de huidige situatie

Geluidsoverlast

Een MES mag geen geluidsoverlast veroorzaken voor een bewoner met een woning nabij de locatie.